

شناسه	شرح دستور چهل و چهارمین جلسه کمیته موضوع ماده ۷۶ قانون برنامه پنجم توسعه	تاریخ جلسه: ۱۳۹۵/۰۹/۱۵
عنوان	<p>۱- بررسی مغایرت و ضرورت اصلاح ماده ۶ دستورالعمل تأمین مالی بنگاه های کوچک و متوسط، مطابق حکم بند الف ماده (۱۹) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور</p> <p>۲- بررسی ایراد وارده در خصوص الزام بانک ها با ارائه صورت های مالی توسط بنگاه های کوچک و متوسط متقاضی دریافت تسهیلات موضوع رونق تولید</p>	
شرح دستور	<p>امروزه کسب و کارهای کوچک و متوسط بعنوان یکی از ارکان اصلی توسعه اقتصادی، بویژه در اقتصادهای در حال توسعه پذیرفته شده اند چرا که به طور معنا داری قادر به افزایش به اشتغال و تولید ناخالص داخلی خواهند بود.</p> <p>در بررسی موانع پیش روی بنگاه های اقتصادی در ایران، گزارش های پایش کسب و کار فصلی که در مرکز پژوهش های مجلس طی ۴ فصل منتهی به بهار ۱۳۹۳ نشان می دهد، اصلی ترین مانع در ادامه حیات بنگاه های کوچک و متوسط، مشکل تأمین مالی است و علی رغم آنکه در دنیای اقتصادی امروز راهکارهای بانکی و مالی در قالب خدمات بانکداری کسب و کارهای کوچک و متوسط (SME BANKING) ارائه می شود، در ایران، پرکاربردترین روش تأمین مالی، ارائه تسهیلات از طریق بانک ها و موسسات مالی می باشد فلذا این نهادها، بازیگران اصلی این حوزه می باشند.</p> <p>بانک های تجاری در ایران به دلایلی همچون فقدان وثیقه مورد قبول و هزینه بالاتر ارائه خدمات در معاملات کوچک تر، به کسب و کارهای کوچک بعنوان یک چالش می نگرند در حالیکه آنچنان که ذکر شد در سوی مقابل، کسب و کارهای کوچک، هزینه تأمین مالی را بزرگترین مانع خود می دانند.</p> <p>با دانستن این مهم، بزرگترین و مهمترین ایراد وارد بر "طرح ارائه تسهیلات رونق تولید به صنایع کوچک و متوسط" توسط دولت، اختصاص منابع ارائه تسهیلات به بنگاه های کوچک و متوسط، از محل منابع بانکها بوده است که بانک ها را ناگزیر به اعمال روش های متداول در بررسی و اعتبارسنجی مشتریان در اعطای تسهیلات می گرداند.</p> <p>اگرچه پیش بینی وجود کارگروه های تسهیل و رفع موانع تولید در جریان معرفی واحدهای متقاضی به بانک ها به منظور تسهیل و تسریع در روند ارائه تسهیلات مذکور بوده است اما براساس آمار موجود که ذیلا به آن اشاره خواهد شد، به نظر می رسد بانک ها با توجیه اینکه اشخاص حقوقی مستقل هستند و بایستی برگشت پذیری این تسهیلات برای ایشان محرز گردد، اساسا بعنوان آخرین حلقه در روند اعطای تسهیلات، تصمیم گیرنده نهایی خواهد بود.</p> <p>در روند بررسی مشکلات صنایع کوچک و متوسط برای تأمین مالی واحد تولیدی، دبیرخانه ضمن برگزاری جلسات متعدد کارشناسی و مصاحبه های تخصصی از تیرماه سال جاری تاکنون، اقدام به برگزاری نشست های کارشناسی با موضوع یافتن راهکارهای مناسب به منظور رفع مشکلات بانکی در روند ارائه تسهیلات رونق تولید به صنایع کوچک و متوسط نموده است.</p> <p>اهم مشکلات مطرح شده عموما ناظر بر عدم توجه و عنایت بانکها به حساسیت این مقطع زمانی از اقتصاد کشور است که تولید در رکود به سر می برد و طرح رونق تولید و ارائه تسهیلات ۱۶ هزار میلیارد تومانی در این راستا، با وجود همه کاستی ها، برای کمک به واحدهای تولیدی در نظر گرفته شده است؛ مشکلاتی نظیر اعمال شرایط سختگیرانه در ارزیابی و اعتبارسنجی متقاضیان اعم از درخواست صورت های مالی حسابرسی شده، در نظر گرفتن بدهی های قبلی، مطالبه وثایق سهل البیع و ... و نیز برداشت مبالغ تسهیلات ما به ازای بدهی های قبلی، سپرده کردن بخشی از تسهیلات به عناوین مختلف همچون تأمین وثیقه، اعمال شرایط نامناسب برای بازپرداخت تسهیلات، طولانی شدن زمان رسیدگی به درخواستها، هدایت جریان پرداخت تسهیلات به سوی مشتریان قدیمی و در مجموع عدم وحدت رویه بین بانک های عامل در ارزیابی و بررسی درخواست متقاضیان اخذ تسهیلات.</p> <p>فلذا اگرچه پیش بینی وجود کارگروه های تسهیل و رفع موانع تولید در جریان معرفی واحدهای متقاضی به بانک ها به منظور تسهیل و تسریع در روند ارائه تسهیلات مذکور بوده است اما به نظر می رسد بانکها با توجیه اینکه بایستی برگشت پذیری تسهیلات مزبور برای ایشان محرز گردد، اساسا بعنوان آخرین حلقه در روند اعطای تسهیلات، تصمیم گیرنده نهایی خواهند بود.</p>	

شناسه	شرح دستور چهل و چهارمین جلسه کمیته موضوع ماده ۷۶ قانون برنامه پنجم توسعه	تاریخ جلسه: ۱۳۹۵/۰۹/۱۵																		
عنوان	۱- بررسی مغایرت و ضرورت اصلاح ماده ۶ دستورالعمل تامین مالی بنگاه های کوچک و متوسط، مطابق حکم بند الف ماده (۱۹) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور ۲- بررسی ایراد وارده در خصوص الزام بانک ها با ارائه صورت های مالی توسط بنگاه های کوچک و متوسط متقاضی دریافت تسهیلات موضوع رونق تولید																			
گزارش وضعیت ثبت نام برای تأمین منابع مالی طرح ها و واحدها در راستای اقتصاد مقاومتی مستخرج از سایت بهین یاب، تا ۹۵/۰۸/۱۹	بر اساس آخرین آمار در اختیار دبیرخانه از سایت بهین یاب، تا تاریخ ۱۹ آبانماه ۱۳۹۵، مجموع واحدهای دریافت کننده تسهیلات، ۱۵,۸۶۷ واحد بوده است که جمع ارزش دریافتی ایشان معادل ۱۰۹,۰۴۰,۱۰۱ میلیارد ریال بوده است. از این تعداد، ۷,۵۴۱ واحد توسط کارگروه ها به بانک ها معرفی شده اند که ارزش تسهیلات دریافتی آنها ۵۴,۱۷۵,۸۳۳ میلیارد ریال بوده است و مابقی یعنی ۸,۳۲۶ واحد، مستقیماً و با مراجعه به بانک موفق به دریافت تسهیلات مجموعاً به ارزش ۵۴,۸۶۴,۲۶۸ میلیارد ریال شده اند. نکته مورد توجه این است که از مجموع حدوداً ۵۷,۵۹۵ واحد متقاضی (ثبت نام در سایت بهین یاب)، در نهایت ۳۲,۶۱۸ واحد توسط کارگروه های تسهیل و رفع موانع تولید به بانک ها ارجاع شده اند که مطابق آمار ذکر شده کمتر از یک چهارم از ایشان (۲۳ درصد) منتهی به پرداخت شده است. (۷,۵۴۱ واحد)																			
	<table border="1" data-bbox="215 884 1149 1355"> <thead> <tr> <th>شرح</th> <th>جمع</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>تعداد کل ثبت نام کنندگان</td> <td>۵۷,۵۹۵</td> </tr> <tr> <td>ارجاع به شعبه</td> <td>۳۲,۶۱۸</td> </tr> <tr> <td>پرداخت تسهیلات در فرایند رونق تولید</td> <td>۷,۵۴۱</td> </tr> <tr> <td>مبلغ پرداخت تسهیلات (میلیارد ریال)</td> <td>۵۴,۱۷۵,۸۳۳</td> </tr> <tr> <td>پرداختی مستقیم بانک</td> <td>۸,۳۲۶</td> </tr> <tr> <td>مبلغ پرداخت مستقیم بانک (میلیارد ریال)</td> <td>۵۴,۸۶۴,۲۶۸</td> </tr> <tr> <td>مجموع تعداد تسهیلات پرداخت شده در قالب طرح رونق تولید</td> <td>۱۵,۸۶۷</td> </tr> <tr> <td>مجموع مبلغ تسهیلات پرداخت شده در قالب طرح رونق تولید</td> <td>۱۰۹,۰۴۰,۱۰۱</td> </tr> </tbody> </table>	شرح	جمع	تعداد کل ثبت نام کنندگان	۵۷,۵۹۵	ارجاع به شعبه	۳۲,۶۱۸	پرداخت تسهیلات در فرایند رونق تولید	۷,۵۴۱	مبلغ پرداخت تسهیلات (میلیارد ریال)	۵۴,۱۷۵,۸۳۳	پرداختی مستقیم بانک	۸,۳۲۶	مبلغ پرداخت مستقیم بانک (میلیارد ریال)	۵۴,۸۶۴,۲۶۸	مجموع تعداد تسهیلات پرداخت شده در قالب طرح رونق تولید	۱۵,۸۶۷	مجموع مبلغ تسهیلات پرداخت شده در قالب طرح رونق تولید	۱۰۹,۰۴۰,۱۰۱	
شرح	جمع																			
تعداد کل ثبت نام کنندگان	۵۷,۵۹۵																			
ارجاع به شعبه	۳۲,۶۱۸																			
پرداخت تسهیلات در فرایند رونق تولید	۷,۵۴۱																			
مبلغ پرداخت تسهیلات (میلیارد ریال)	۵۴,۱۷۵,۸۳۳																			
پرداختی مستقیم بانک	۸,۳۲۶																			
مبلغ پرداخت مستقیم بانک (میلیارد ریال)	۵۴,۸۶۴,۲۶۸																			
مجموع تعداد تسهیلات پرداخت شده در قالب طرح رونق تولید	۱۵,۸۶۷																			
مجموع مبلغ تسهیلات پرداخت شده در قالب طرح رونق تولید	۱۰۹,۰۴۰,۱۰۱																			
	<table border="1" data-bbox="92 1370 1273 1836"> <thead> <tr> <th colspan="2">آمار تفصیلی</th> </tr> <tr> <th>شرح</th> <th>سهم</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>سهم تعداد تسهیلات پرداختی توسط بانک های عامل از کل متقاضیان ارجاع شده به بانک</td> <td>۲۳,۲٪</td> </tr> <tr> <td>سهم تعداد تسهیلات پرداختی به متقاضیان مورد قبول در کارگروه های تسهیل از کل تسهیلات پرداختی</td> <td>۴۷,۵٪</td> </tr> <tr> <td>سهم تعداد تسهیلات پرداختی مستقیم بانک ها از کل تسهیلات پرداختی</td> <td>۵۲,۵٪</td> </tr> <tr> <td>سهم مبلغ تسهیلات پرداختی به معرفی شدگان از کارگروه های تسهیل از کل تسهیلات پرداختی</td> <td>۴۹,۷٪</td> </tr> <tr> <td>سهم مبلغ تسهیلات پرداختی مستقیم بانک ها از کل تسهیلات پرداختی</td> <td>۵۰,۳٪</td> </tr> </tbody> </table>	آمار تفصیلی		شرح	سهم	سهم تعداد تسهیلات پرداختی توسط بانک های عامل از کل متقاضیان ارجاع شده به بانک	۲۳,۲٪	سهم تعداد تسهیلات پرداختی به متقاضیان مورد قبول در کارگروه های تسهیل از کل تسهیلات پرداختی	۴۷,۵٪	سهم تعداد تسهیلات پرداختی مستقیم بانک ها از کل تسهیلات پرداختی	۵۲,۵٪	سهم مبلغ تسهیلات پرداختی به معرفی شدگان از کارگروه های تسهیل از کل تسهیلات پرداختی	۴۹,۷٪	سهم مبلغ تسهیلات پرداختی مستقیم بانک ها از کل تسهیلات پرداختی	۵۰,۳٪					
آمار تفصیلی																				
شرح	سهم																			
سهم تعداد تسهیلات پرداختی توسط بانک های عامل از کل متقاضیان ارجاع شده به بانک	۲۳,۲٪																			
سهم تعداد تسهیلات پرداختی به متقاضیان مورد قبول در کارگروه های تسهیل از کل تسهیلات پرداختی	۴۷,۵٪																			
سهم تعداد تسهیلات پرداختی مستقیم بانک ها از کل تسهیلات پرداختی	۵۲,۵٪																			
سهم مبلغ تسهیلات پرداختی به معرفی شدگان از کارگروه های تسهیل از کل تسهیلات پرداختی	۴۹,۷٪																			
سهم مبلغ تسهیلات پرداختی مستقیم بانک ها از کل تسهیلات پرداختی	۵۰,۳٪																			
بنابراین، اگرچه هدف طرح ارائه تسهیلات رونق تولید، (در برنامه های وزارت صمت در سال اقتصاد مقاومتی)، ۷۵۰۰ واحد تولیدی بوده است و بنا به اظهارات مدعیان امر اعطای تسهیلات به ۱۵,۸۶۷ واحد، این هدف را محقق نموده است اما بنابر شواهد و تجارب دینفعان این تسهیلات که همانا واحدهای صنعتی کوچک و متوسط می باشند، ایراداتی بر روند اجرای طرح مذکور وجود داشته و دارد که مانع از تحقق هدف اصلی گردیده است.																				

شناسه	شرح دستور چهل و چهارمین جلسه کمیته موضوع ماده ۷۶ قانون برنامه پنجم توسعه	تاریخ جلسه: ۱۳۹۵/۰۹/۱۵
عنوان	۱- بررسی مغایرت و ضرورت اصلاح ماده ۶ دستورالعمل تأمین مالی بنگاه های کوچک و متوسط، مطابق حکم بند الف ماده (۱۹) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور ۲- بررسی ایراد وارده در خصوص الزام بانک ها با ارائه صورت های مالی توسط بنگاه های کوچک و متوسط متقاضی دریافت تسهیلات موضوع رونق تولید	
ایرادات و مشکلات مطروحه	ایرادات و مشکلات مطروحه طی نشست های مزبور و نیز حاصل بررسی های دبیرخانه به شرح ذیل می باشد: ➤ عدم تأمین منابع تسهیلات از سوی دولت و اتکا به منابع بانکی و احاله اختیار کامل به بانک (ماده ۴ بخشنامه بانک مرکزی) در نسبت به اعتبارسنجی و بررسی توجیه فنی، مالی و اقتصادی درخواست ها؛ ➤ عدم توجه بانک ها به خاص بودن طرح تسهیلات رونق تولید در مقطع زمانی که تولید در رکود به سر می برد و اعمال شرایط سختگیرانه در ارزیابی و اعتبارسنجی توسط بانک های عامل اگرچه یکی از اهداف ارائه تسهیلات مذکور، کمک به واحدهای تولیدی زیان ده می باشد و به استناد مفاد ماده ۳ دستورالعمل تأمین مالی بنگاه های کوچک و متوسط (متوقف و فعال زیر ظرفیت اسمی) مورخ ۹۵/۰۲/۰۱ و نیز اصلاحیه ماده ۳ دستورالعمل مذکور مورخ ۹۵/۰۲/۲۱، بنگاه های مذکور از شمول تصویب نامه شماره ۲۱۱۸۴۹/ت/۳۹۳۹۹-هـ مورخ ۸۶/۱۲/۲۶ و نیز شرط نداشتن بدهی غیر جاری، چک برگشتی و نسبت مالکانه به منظور بهره مندی از تسهیلات و تعهدات مستثنی می باشند و نیز اینکه معافیت واحدها از شمولیت آیین نامه رعایت شاخص های مالی در اعطای تسهیلات سرمایه در گردش در متن دستورالعمل های مزبور صراحتاً ذکر شده است اما برخی بانک ها پس از اخذ صورت های مالی و بررسی آنها، اقدام به اعمال شرایط سختگیرانه در ارزیابی و اعتبارسنجی متقاضیان می نمایند. ➤ مطالبه وثایق سختگیرانه و عدم وجود وحدت رویه در اخذ وثایق از متقاضیان بعنوان مثال: - عدم وحدت رویه در پذیرش یا عدم پذیرش محل اجرای طرح بعنوان وثیقه و بعضاً مطالبه وثایق سهل البیع و یا - عدم پذیرش ضمانت نامه صندوق ضمانت سرمایه گذاری صنایع کوچک توسط بانک ها به بهانه عدم تفاهم نامه با ایشان و معطل ماندن بسیاری از درخواست ها به این دلیل (مورد مشخص: عدم همکاری بانک ملی در امضای تفاهم نامه مزبور)؛ ➤ شرایط نامناسب برای بازپرداخت تسهیلات اعم از: - تأکید بر بازپرداخت تسهیلات طی مدت یکسال - شروع پرداخت اقساط از اندک زمان (یک تا ۶ ماه) گذشته پس از پرداخت تسهیلات؛ ➤ برداشت مبالغی از تسهیلات توسط بانک ما به ازای بدهی های قبلی تسهیلات گیرندگان که عملاً مانع ورود و تزریق نقدینگی به جریان تولید کشور می شود؛ مشاهده گردیده که برخی بانک ها به اعتبار مفاد ذیل ماده ۲ دستورالعمل که بنگاه های متعهد به شبکه بانکی را در اولویت اخذ تسهیلات قرار می دهد، اقدام به ارائه تسهیلات و سپس برداشت مبالغ متعلقه بابت بدهی شخص می نمایند که این اقدام مورد اعتراض سایر متقاضیانی گردیده است که مترصد دریافت نقدینگی در قالب تسهیلات مذکور بوده اند. ➤ بلوکه کردن یا سپرده کردن بخشی از تسهیلات به عناوین مختلف همچون تأمین وثیقه؛ ➤ طولانی شدن زمان رسیدگی به درخواست ها توسط بانک ها علی رغم فرصت معین شده برای ایشان (موضوع ماده ۱۰ دستورالعمل تأمین مالی بنگاه های کوچک و متوسط) به دلایل مختلف از جمله عدم کفایت اختیار بانک های عامل خصوصاً در سطح استان ها؛	

شناسه	شرح دستور چهل و چهارمین جلسه کمیته موضوع ماده ۷۶ قانون برنامه پنجم توسعه	تاریخ جلسه: ۱۳۹۵/۰۹/۱۵
عنوان	<p>۱- بررسی مغایرت و ضرورت اصلاح ماده ۶ دستورالعمل تامین مالی بنگاه های کوچک و متوسط، مطابق حکم بند الف ماده (۱۹) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور</p> <p>۲- بررسی ایراد وارده در خصوص الزام بانک ها با ارائه صورت های مالی توسط بنگاه های کوچک و متوسط متقاضی دریافت تسهیلات موضوع رونق تولید</p>	
	<p>➤ هدایت جریان پرداخت تسهیلات از سوی بانک ها به مشتریان قدیمی و دارای حساب معتبر با ضمانت بازگشت پذیری در قالب طرح رونق تولید؛</p>	
پیشنهادات دبیرخانه	<p>در راستای تسهیل در پرداخت جریان تسهیلات توسط بانک ها، دبیرخانه کمیته پیشنهاداتی به ترتیب زیر ارائه می نماید:</p> <p>۱- اصلاح ماده ۶ دستورالعمل تامین مالی بنگاه های کوچک و متوسط (متوقف و فعال زیر ظرفیت اسمی) مورخ ۹۵/۰۲/۰۱ به نحوی که مواسسه اعتباری نسبت به آزاد سازی وثایق مازاد متنا سب با بازپرداخت هر بخش از تسهیلات پرداختی به بنگاه کوچک و متوسط، مکلف گردد (به استناد حکم بند الف ماده ۱۹ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور)</p>	
پیشنهادات دبیرخانه	<p>۲- با عنایت به بخشنامه شماره ۹۵/۵۳۲۲۸ مورخ ۱۳۹۵/۲/۲۱ بعنوان اصلاحیه دستورالعمل تامین مالی بنگاه های کوچک و متوسط و مستثنی شدن تسهیلات گیرندگان طرح رونق تولید از رعایت مفاد "آئین نامه رعایت شاخص های مالی در اعطای تسهیلات سرمایه در گردش به اشخاص حقیقی و حقوقی توسط بانک های دولتی"، بانک مرکزی طی بخشنامه ای، بانک های عامل را مکلف نماید تا صورت های مالی متقاضیان را فارغ از سودده بودن یا زیان ده بودن بپذیرند. همچنین به همین استناد، ضرورتی بر رعایت تبصره مندرج در ماده ۷ آئین نامه فوق مبنی بر تبادل برخی از اطلاعات از بانک جامع مالیاتی، وجود ندارد.</p>	
فهرست مستندات و مدارک پشتوانه	<p>۱- دستورالعمل شناسایی و معرفی بنگاه های تولیدی کوچک و متوسط و طرح های دارای پیشرفت فیزیکی بالای ۶۰٪ توسط کارگروه ملی تسهیل و رفع موانع تولید به بانک های عامل؛ (پیوست شماره ۱)</p> <p>۲- دستورالعمل تامین مالی بنگاه های کوچک و متوسط (متوقف و فعال زیر ظرفیت اسمی) بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به شماره ۹۵/۲۷۵۷۷ مورخ ۹۵/۰۲/۰۱؛ (پیوست شماره ۲)</p> <p>۳- بخشنامه ۱ اصلاحیه ماده ۳ دستورالعمل تامین مالی بنگاه های کوچک و متوسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به شماره ۹۵/۵۳۲۲۸ مورخ ۱۳۹۵/۰۲/۲۱؛ (پیوست شماره ۳)</p> <p>۴- تصویب نامه شماره ۲۱۱۸۴۹/ت/۳۹۳۹۹ هـ مورخ ۸۶/۱۲/۲۶؛ (پیوست شماره ۴)</p> <p>۵- مواد قانونی مذکور در متن شامل موارد زیر؛ (پیوست شماره ۵)</p> <ul style="list-style-type: none"> - بند الف ماده ۱۹ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - ماده ۵۱ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - تبصره ۸ ذیل ماده ۱ قانون تسهیل اعطاء تسهیلات بانکی و کاهش هزینه های طرح و تسریع در اجراء طرح های تولیدی و افزایش منابع مالی و کارآیی بانکها 	